

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

REUS, Dimars 6 de Janer de 1903.

ANY XVIII NUM. 4475

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1.25
En provincias, trimestre. 4-
Extranjer y Ultramar. 8-
Anuncios, a preus convencionales

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

PASTILLAS SERRA. Son las mellors pera curar la TOS y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen a casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

CHAMPAGNE MIRO Y TARRAGÓ

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALS BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGITIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compania.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meva clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Compania.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat quantas emulsiions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi.
Exigeixis lo lligitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT

Tónico-febrífugo

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

Única casa productora para la exportación a América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur sabans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demanis en tots los cafés, ultramarins, castanos, confiterias, etc.
Los pedidos, aqui per Espanya com pera América, debenen dirigirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montserrat número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors a 20 y 22 pissetas lo sach de 70 kilos
Especial para vinyas a 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors

MASSO Y FERRANDO, REUS

LO CALENDARI DE "ICU-CU!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE TOST GERMANS

Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguier, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Blocs catalans (de la «cuynera catalana»).

DESDE MADRID

(De nostre redactor corresponal.)

¡A l' Africa!

Malhauradament la guerra civil del Marroch ofereix als governants espanyols magnífica ocasió de distreure als governats, endarrerint de passada tot lo temps que pugnin aquesta ditxosa regeneració que predicava fa quatre anys l' actual president del Consell de ministres.

Se parla ja dels soldats que tenim de part d' enllà de l' Estret dels qu' hi podem enviar, de preparar a correcció regiments, escuadrons y baterias, y barcos y no sé que més, pera imposar la pau a aquella gent que no se sap entendre... qu' es lo qu' aquí passa. L' un dia si y l' altre també.

Fins se diu que Fransa y Inglaterra convensuts sens dubte del que no hi ha ningú com los dependents del Cid pera tractar ab sarrahinis—nos encarregarán de fells escoltar la cañó, y pagarán los gastos de l' empresa; si bé crech molt possible, cas de que això's realités, qu' un cop feta la feyna, inglesos y francesos se enydrarian de cobrar-se, ab indemnissació corresponent, capitals y interessos, y algún trosset de terra ben assahonada ab sang d' hispanyols.

No sé, ni tarré a l' alocas, estribarho, si l' nostre paternal govern pensa acceptar la susdita proposta, suposant que li fassin Jo crech que sí, porque li considero capás de enalsevol elzagallada ab tal que pugui anar a cavall del ruc. Més, tan si la proposta ve com si ró, y tan si l' govern l' accepta com si la rebutja,

ja terra passa al telar pera un cuan temps. Espero llegir sens trigar gayre, en aquells mateixos diaris que davan per ben morta la nostra tradició guerrera, tiradas de prosa tan musical com vulgan, retrayent tot alló qu' a estudi' ns explicavan. Numancia y Sagrassa, Lepanto y El Callao, y fins lo nostre Bruch, sortiran de la capsa altra volta, y qui sab si la Marxa de Cadis tornarà a omplir de bélica armonia nostros carrers y passas.

No faltará gent, ¡qu' ha de faltari!, que trovin la ocasió feta d' encàrrech pera demostrar al món que Cuba, Puerto Rico y Filipinas se van perdre per una equivocació d' en Cervera y una altra d' en Montojo, sens volerse recordar que l' un y l' altre van fer lo que sabian y potsar més del que podian y is deixavan fer los de dalt.

¡A l' Africa!

Lo Poch costará de tornar a sentir aquest crit per gota que' ns empenyin los qui volen, ab nostros dits, treure castanyas del foc. No gosaré dir que l' govern no vegi ab gust, no li val fer tan poch favor—peró si m' penso que no farà poch ni molt pera arrencar la vena dels dills del poble, al cual gayrebé to's nostros politichs han fet entremetir y l' testament d' Isabel la Católica s' ha de complir, y que l' Africa tanca l' secret del nostre perindre y de la nostra salvació.

¡Com se aquí a Espanya hi hagues plétora de vida excessiva densitat de població y forsas de sobra pera esmenarlas en terra extranger! ¡Com si no hagues dit més d' un dels qui ara són al caudalero, cuan aixis li convenia dirho, que l' que calia al pays era reconcentrarse en si mateix, y empendre ab fé,

sense defalliments, la tasca de desenrotllar totes sas fons de riquesa y avens!

No 'n tenim pron encara de sang llensada y temps perdut a l'altra banda de Ceuta que, pera buscar un bé problemàtic, volguem engrascarnos altre cop en aventuras com la del 59, qu'aprofitaren més als de fora de casa qu'als de dins? Sembla que l'experiencia d'alahoras y la de Melilla més tart nos hauria de fer posar un xich d'enteniment, pero tal están encarriladas las cosas en gran part d'Espanya, mercés a l'influencia dels elements centrals, qu'á regions senceras los hi costa poch creure de bona fe que som en aquells temps de capa y espasa, que'l poble espanyol es lo més valent del mon, y que, ab aquest valor, y ab l'infanteria successora dels tercios de Flandes, hem de tornar á ser amos del mon.

Quin bé 'ls hi faria qui 's dongués á entenent qu'ha passat l'Era de las conquistas á l'espanyola, y que'l mon se regeix avuy per altrás lleys molt diferentas que las qu'Espanya dictava quan no 's ponía'l sol en sos dominis! Ben prop tenim la terrible y cohentallissó que 'ns hauria de corregir per sempre més de pensar ab lo cor deixant al cervell en banda. Tot aixó que 'ns volen fer empassar de tant en tant certs estadistas de per riure y certs diaris de gran circulació, es molt bonich y molt fals; y'l creure qu'ademés de ser bonich es cert demostra que persistim en considerar com articles de fe aquellas reglas de conducta que 'ns donaren l'esclat d'an dia y'l ensofiment de tres centurias.

Bo es qu'un poble tinga ideals, y fins es necessari; pero no l'estiman y l'enganyan los qui li fan creure que las arrogancias quixotescas son licitas en lo sigle XX, y qu'es obra d'una intel·ligencia equilibrada anar a posar en pau als de fora mentres dins de casa tenim tans y tans caps pera lligar.

Mal símptoma 'm sembla, molt dolent, que passi tan sovint sense protesta aixó de que a l'África hi tenim lo pa y'l vi. No apar sino que, encara que encara per haver jagut setcents anys sots lo domini de la mitja lluna, busquem ab delirós afany pretextos pera fer al revés la feta de Tarik.

Y crech que 'ls qui de cor desitjém dias de benestar a tots los espanyols hem d'esposarnos en desvanixer arreu, ó al menys a Catalunya, aquesta idolatria del valor personal omplint lo mon y sense deixar espay pera veure 'l que convé y 'l que fa mal.

Qu'una rració com Alemanyia, vessant de població, y, encara que pobra per naturalesa, enriquida ab la ciencia y lo treball de sos fills, cerqui a l'exterior lo medi de satisfacer necessitats ineludibles, no sols se comprén, s'impone. A Alemanyia no li manca tampoch poder pera que no sia ridícol lo voler.

Pero, nosaltres; que hi anirém a fer al Marroch? Tot lo més endurnos unas quantas carretadas de lorer guanyadas ab plors d'orfens y de mares, llorers molt gloriosos, mes incapassos de fer dar un pas a la cuestió social, ni de contribuir gens ni mica a que sortim de la tradicional apatia que 'ns té lligats de pena y mans.

Qu'è'n traurem de que 'ns dignin valents, y fins de que 'ns deixessin pendre algún trosot de terra, si aquella valentia no 'ns ha servit ni 'ns servirà contra 'ls qui fan la guerra a la moderna, ab medis modernissims, ni de fer valer la terra podém aprendre 'n de la nit al matí?

Hem anat al Ponent africá, no per procura dels francesos, sino junts ab ells pera posar las fitas de lo llur y de lo nostre; y 'ns hem quedat ab 'ls os per rosegat. Aixó 'ns tocaria fer al Marroch, dignin lo que valguin, si 'ns embarcavem com volen, y potser lograrian, los qui tenen mes y mes bons canons que nosaltres, y governs que, si no son d'angels, caminan sempre de cara endevant y assegurant lo pas.

No pocas cosas tenim, per dissort africanas, dins de la península; y 'l qu'hem de procurar es desfrenosen com més aviat mellor, desenrotllantne d'altras, bonas y molt bonas,

que devém a l'invasió dels fills del Profeta. Cuan haurém assolit aquest objecte—y n'hi ha per dias, si no m'erro—llavors serà ocasió de veure si paga 'l tret lo del testament d'Isabel, y si realment estém en condicions d'anar a fer ab los moros lo que mes d'una nació poderosa fa temps vol fer ab nosaltres.

Mentrestant, podriam darnos per contents ab que 'ns deixessin estar en pau y treballar pera enfortirnos y curarnos dins de casa las nafas de la darrera ensepegada. No vol dir que si 'ns estém ab mans creuhadas, nos pendrán Ceuta y Melilla y Canarias y Balears. Per trist que sia 'l declararho, convé repetir que ab nostre consentiment, ó malgrat nostres protestas pacíficas y armadas, nos no pendrán si al cap s'ho posan.

Fer afirmacions d'aquesta mena, ningú podrà titllarho de separatisme. Las he llegidas més d'un cop, sortidas de la ploma de militars y marins, no d'aquells que duhen l'uniforme porque si, sino dels qui honrosa y bravament encar que sense fruyt, se bateren a América y Assia, y pogueren apreciar d'aprop com se guanyan y 's perden las batallas avuy dia.

Malaventurat del peix petit cuan lo peix gros li designa una presa! No li regala pera que s'en gaudeixi, sino pera estalviarse fayna y menjarse alhora peix y presa. Aquest es lo cas nostre; som lo peix petit y 'ns voltan tiburons que 'ns haurian devorat si no 's temessin l'un a l'altre. Las pocas forsas que 'ns restan, mentres procurém refernos treballant, serán mes petitas si 'ns dessangrem en una lluyta selvatge y ab mes facilitat y mes depressa farán de nosaltres mans y mànegas, los tiburons de que parlavam.

B. SANTOS.

1 Janer 1903.

REVISTA DE MERCAT

Ab regular concurrencia de forasters es celebrá'l mercat ahir en aquesta ciutat, essent las operacions realizadas poch numerosas y de escassa importancia.

Segueixen fermes los preus dels blats y de l'atmetlla.

Los esperits continuan elevats sos preus sense que per ara se veigi proximitat de baixa.

S'ha animat un poch l'exportació de vins especialment de classes dolsas las que continuan escaseijant y pagantse á preus relativament elevats.

Continuan sostinguts y ab tendencia a puja los preus de las garrofas de las que se n'han realizat algunas partidas d'importancia.

L'exportació d'olis segueix animada, haventsent embarcat l'última setmana a Tarragona 1.080 bocoyos y 106 mitjas botas. Los preus continuan sostinguts.

Els preus corrents del mercat celebrat ahir foren los següents:

Atmetlla.—Molla de 50 á 54 pessetas los 50-50 kilos. Comuna á 16 á 18 pessetas cortera de 70 litros. Esperansa á 24 pessetas.

Avellanás.—Propietari 37 á 38 pessetas la nova lo sach de 58-40 kilos, porgada á 37, negreta escullida á 42; grá 1.ª á 55 pessetas y 2.ª á 53 quintá de 41-60 kis.

Anissats.—Par de vi rectificat concentrat doble de 19 1/2 á 74 duros la bota de 480 litros. Sencil 17 1/2 á 63. Corrent concentrat doble 19 1/2 á 72 duros la bota de 480 litros, sencill 17 1/2 á 60, duros t. ó b. Tarragona.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 á 19 pessetas cortera segons classes. Rus a 18 pessetas los 55 kilos, del pais de 13 á 14 pessetas cortera.

Canyas.—San Rafael de 190 á 52 duros la bota de 450 litros, de 180 á 49 1/2 duros ab casco y s. ó b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 350 á 110 duros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 á 40 á 125 duros, los 500 litros segons marcas Valencians rectificats de 39 á 40 á

130 duros, aragonesos a 128 duros los 500 litros sense casco.

Garrofas.—a 24 rals quintá las novas; y a 36 rals quintá las vellas.

Moresch.—Blanchs del pais a 10 pessetas cortera. Grochs de 11 á 12.

Mistelas.—Negra del camp a 60 pesetas carga. Priorat a 65. Blancas de 55 á 60.

Olls.—Del camp de 17 a 18 rals cortá, Urgell de 14 á 15 rals. Andalusos de 13 y 1/2 á 13 y 3/4 rals.

Hordi.—de 7 a 7'50 pessetas cortera de 70 litros.

Patatas.—á 5 pessetas quintá.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 8 á 8 y 1/2 rals gran y carga. Verges rosats de 7 á 8. Ensufrats de 7 a 8 Priorat superior á 60 pessetas carga.

Blanchs de 10 á 150 forsa de 8 á 9 1/2 grau y carga. Ensufrats de 18.

Reus, 29 Desembre.

Monument á Verdaguier al Montseny

S'ha nomenat y format la Junta que ha de dur á cap aytal obra, que á son temps anunciarem; y á no tardar eixirán las llistas de suscripció popular ab la corresponent alocució.

A fi d'extendrer l'idea per tots los indrets possibles s'ha fet que 'ls individuos de la dita comissió executiva sian de diferents punts de la montanya ó sos encontorns, ajuntantsehi algún de la capital. Es tal com segueix:

Reverent doctor don Joseph Pon y Batlle, (Girona).—Doctor Martí Genís y Aguilar, (Vich).—Antón Bori y Fontestá, (Barcelona).—Jaume Novellas de Molins, (Barcelona).—Francisco Comas, (Folgarolas).—Lluís Coll y Espadaler, (Manlleu).—Antón Busqueta y Punset, (Sant Hilari).—Mossén Ignasi Obiols, (Osor).—Rizart Bessa, (Sant Celoni).—Miquel de Reguer y de Descatllar, (Tavernola).—Jaume Bufill y Matas, (Viladrau).

Dintre poch tindrà lloch la reunió pera fer públich ab tots los detalls lo projecte.

TEATRE FORTUNY

«La Palanca».—«Ciencias exactas».

Quan vaig anar al teatre pera veurer l'estreno del drama «La Palanca», no tenia 'l mes petit antecedent d'aquesta obra ni tant sols del seu autor senyor Elias Cerdá y a fé que després he vist que pera donar mon parer sobre la mateixa m'era quasi indispensable saber quant menys quant temps fa que «La Palanca», está estrenada. Si ho sabés m'atreviria a dir que es un plagí ó que existeix un altre obra plagiada de «La Palanca», ó que s tracta senzillament de una coincidencia.

«La Palanca», desarrolla lo mateix tema de «Els Encarrilats», drama original del escriptor mallorquí en Joan Torrendell y que fou estrenat farà uns dos anys en lo teatre Romea de Barcelona ab franch éxit. La majoria de personatges de abdos obras son tallats ab lo mateix patró; hi ha situacions de grant semblansa y fins lo desenllás es completament igual. Lo que hi ha diferent en «La Palanca», es la estructura del drama; lo que fa que'l públich prengui ab mitja broma las principals situacions de la obra mentres que en «Els Encarrilats», es tot al revés.

En «La Palanca», hi manca art, demostrant que son autor te ben poch coneixement es:énichs.

Lo senyor Elias Cerdá se cregué sens dubte que ab la seva obra produhiria esclats d'entusiasme en lo públich, cregué sens dubte que 's reproduhirian actes com los dels bons temps de «Electra». Y a fé que pera conseguirho no li mancan pas qualitats. Pero pera que obras d'aquella naturalesa fassin l'efecte desitjat es necessari tenir en compte que s'ha de buscar un ambient social apropiat, s'ha de tenir amistat ab periodistas que s'escarrassin pregonant que en lo dia del estreno

hi hagué poch ó molt d'escandol y aixis es com se salva la obra.

«La Palanca», es un drama social. Posa de manifest una de las llagas mes vivas. Lo caciquisme que en pobles de poca importancia domina com a rey absolut, apropiantse propietats que roba al poble, que, mercés al cacich se veu agarrotat y maltractat y encar, desgraciat d'aquell que arribi a rebelarse. Y no ensenya solzament aixó «La Palanca», ensenya fins un remey pera curar la llaga y'l ensenya en lo final de la obra en el que'l poble trenca las cadenas del seu esclavatge y revoltantse mata al cacich.

La tesis del drama, donchs, per nosaltres, es sanitosa. Lo que hi ha que no venint la obra precedida de nom y no reunint las qualitats artisticas necessarias lo públich se pren a broma aque'las escenas que deurian esser humanas com a escenas de melodrama vulgar y la obra fracassa.

«Ciencias Exactas», es en cambi una comedia que será ben rebuda per tots los públichs, puig te totes las bonas condicions que requereix una comedieta destinada a fer passar un rato distret.

C.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL del dia 5 de Janer de 1903

Naixements

Antonia Codina y Catalá.—María Castellás Guinjoan.

Matrimonis

Frederich Climent, ab María Gatell.

Defuncions

Raymond Boqué, 96 anys, Monterols 21.—María Llop, 45 anys, Hospital Civil.—María Angles Perpiñá, 9 anys, Nolla 2.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—L'adoració dels reys

Sant de demá.—S. Juliá

Surt lo SOL á las 7 h. y 18 m. y 's pon á las 4 h. 37 m.; surt la LLUNA a las 11 h. 19 m. y 's pon a las 12 h. 23 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 5 de Janer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Table with 6 columns: Horas d'observació, Barómetro aneróide, Gran d'humitat, Pluja en 24 horas, Aigua evap. en 24 horas, Estat del Cel. Rows for 9 and 15.

Table with 7 columns: Horas d'observació, TEMPERATURAS (Máxim, Minim, Ter. tip.), VEN (Direcció, Clase), NUBOLS (Cantidad). Rows for 9 and 15.

CRONICA

Després d'haver tingut una llarga sentada la comissió d'obers ab los amos y Autoritats municipals, dinmenge al cap-vespre quedá satisfactoriament arreglada la cuestió pendent feya temps entre amos y treballadors de diferents oficis.

A las nou del vespre del mateix dia se feu un pregó anunciant lo satisfactori resultat que havis tingut, essent aquesta nova molt ben rebuda per tot lo vehinat.

Ahir tornaren al treball tots los obrers.

Felicitém de debò a totes las personas que

han intervingut en la solució d'un conflicte que amenaçava ser de lamentables resultats pera Reus.

Regularment concorregut se vejà lo mercat setmanal celebrat ahir en aquesta ciutat.

Se passa en coneixement dels senyors socis de la societat "El Olimpo", que avuy a la nit als salons de dita Societat se hi farà ball amenitzat per la reputada banda del Regiment de Luchana, quin acte comensarà a las deu.

A la una d'ahir tarde prengué possessió de l'Alcaldia don Francesc de P. Muñoz.

Després d'haver sigut sospès per dos vegades, finalment diumenge se celebrà a Girona lo meeting de protesta contra 'l decret d' en Romanones que prohibeix la ensenyansa en català.

L'animació y entusiasme que hi regnà fou grandíssim.

Tots los oradors estigueren de lo més oportuns, essent tot sovint aplaudits.

Per la Banda Municipal se farà aquesta nit ball a la societat "El Alba".

Ahir al vespre, a l'Arrabal de Jesús baixa uns quants brivalls de dotze a catorze anys atropellaren a una noya forastera que portava uns poms de taronjes prenentleshi brusca-ment a esgarrapadas. No's vegé cap municipal en lloch ni pera remey.

Hora es ja de que las nostras autoritats posin atenció a lo que está succehint pels carrers de Reus. Quasi cada dia al vespre una colla de matzarrots mal educats se permeten certas llibertats ab las noyas. De continuar aixís prompte estarém pitjor qu'a Ceferria.

Ahir disfrutarem d'un dia esplendit y trempat.

Lo conegut y aplaudit ilusionista don Rafel Casals, donarà aquesta nit als salons del "Centro de Lectura", una vetllada de prestidigitació y ilusió, no dubtant se veurá favorescuda per numerosa concurrència.

S'ha comensat a publicar a Mataró un nou periódich catalanista ab lo títol de "Sol i vent". Ben vingut siga.

A la favorescuda societat "La Palma", se farà aquesta nit bal, anant a carrech de la banda de la mateixa.

Avuy se repartirán en aquesta ciutat profusió de "folletos" contenint los notables articles que nostre estimat amic don Joseph Güell y Mercader dedica "Als Republicans Catalans".

La Junta de la societat "El Bruco", convoca a tots los socis de la mateixa a una reunió general extraordinaria que pera la aprobació de sons nous reglaments tindrà lloch lo proper dijous dia 8 del present a dos quarts de deu de la nit. En cas de no reunis número legal de senyors socis se farà lo proper dissapte dia deu a la mateixa hora, la que per ser de segona convocatoria tindrà efecte sigui cualsevulga lo número de socis que s' reuneixin.

Llegim en "La Renaixensa": "Lectura catalana". Està en vias de formació a n' aquesta Capital una nova colecti-vitat catalanista, que semblant a moltas del estranger no tindrà altra finalitat que cele-brar sessions públicas de bona y correcta lectura.

S'han rebut ja adhesions d' importants personalitats de nostra terra, y en la redac-ció d' aquest dia: i se n' atmeten per escrit, a fi d' acabar de formar la susdita colecti-vitat.

Tan prompte hi hagi un número sufficient d' inscrijts se verificará la reunió preparatoria

per redactar reglament y demanar a l' auto-ritat autorisació legal per constituirse."

De conformitat en lo previngut en l' article 38 del Reglament de la Societat "Centro de Lectura", y en virtut de lo acordat per la Junta de Govern en reunió dels dias 21 y 28 del darrer Desembre, se convoca als senyors socis a la reunió general ordinaria que s' farà a las 4 d' aquesta tarde, al objecte de procedir al exámen de comptes y donar posició de sos carrecs als novament elegits pera formar part de la Junta de Govern.

Per consums se recandaren en lo dia de ahir pessetas 1248'31.

Un dels aconteixements mes notables d' aquests temps, es l' invent del "Procediment Indi" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparèixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruque-rias.

Diposit general: J. Uriach y C. BARCELONA

FINALMENT JOH LECTORS
Podém anunciar que ha sigut versut lo ter-rible mal venéreo y sifilitich. Pera details llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sifilitich CONSTANCI.

D. MANEL DE PENARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindi-cal del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij	—	33'50	—
" 6j "	—	—	—
" 3 dij	—	—	—
" vista	—	—	34'
Paris 90 dijv.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	34'60
Aix 8 0j0	—	—	—
Amberes 90 dijv.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dijv.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dijv.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dijv.	—	—	—
" vista.	—	—	—

	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.	650	645	
Industrial Farinera.	675		
Banch de Reus de Des-comptes y Prestams.	750		
Manufacturera de Co-tona.	100	110	
C. Reusense de Tran-vias.		30	
C. Reusense de Tran-vias privilegiadas 5 per 100.	515	325	
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

BOLSI DE REUS
Carrer Monterols, 27
Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.
Interior 74'15 Cubas del 68

Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	29'20	Amortisable	95'10
Norts	58'40	Ob. 5 p. %	Almansa 102'87
Alicants	95'30	Id. 3 p. %	Fransas 58'12
Vitalici V.	—	Id. 3 p. %	Orense 50'68
PARIS MADRID			
Exterior	—	Interior	74'10
— GIROS —			
Paris	35'20	Londres	34'

TELEGRAMA DE PARIS
Exterior. —
Portugués —
Rio Tinto. —
Norts. —
Alicants. —

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al centat de tota clase de va-lors cotisables de Bolsa. Descompte de cu-pons y compra de moneda: de tots los pais-303.

J. MARSANS ROF Y FILLS
REPRESENTANT, F. CABRÀ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir			
Interior	74'15	BARCELONA	!
Amortisable 5 p %	95'10	Francas	35'
Colonial	—	Lliuras	33'95
Mercantil	—	MADRID	
Norts	58'40	Interior	74'07
Alicants	95'60	Francas	34'70
Orenses	29'20	PARIS	
Obs. Fransas 2 1/4	58'25	Exterior	88'02
Id. Almansa 5 0j0	102'87	Nortes	306'
Id. Id. ayy	—	Alicants	336'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al con-tat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets estrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

Cambra Agrícola de Reus y sa Comarca

Abonos quimichs
La Cambra te a disposició dels senyors socis, abonos quimichs y sas primeras materias, pera la propra sembra, arbrat y vinya. Garantisada sa puresa. Preus de cost. Reus 1er. Novembre 1902.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Ma-drid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.
Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions **sens dolor**. Orifica-cions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los ana-terichs avuy coneguts.
Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.
Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

Empresa Hidrofórica de Reus

Al objecte d' atendre als treballs pera la conservació de minats y construcció de nous, compra y cambi de canyerias y demés anexos, y de conformitat ab lo disposat en l' article 5nt. dels Estatuts y 39, párrafo 5nt. del re-glament vigent, la Junta general extraordi-naria celebrada lo dia 16 del corrent mes y any acordá:
Reclamar dels socis un dividendo passiu de 1'50 pessetas per acció, quantitat que deurán fer efectiva los interessats en lo domicili d' l senyor Trosoror don Pau Abelló Boda, carrer de Pi y Maegall, (abans Ira. del Rosari), nú-mero 4, desde las 10 del matí a la una de la

tarde de tots los dias laborables, dintre 'l plasso de veixanta dias, a contar desde 'l de la publicació per primera vegada d' aquest anunci; en la prevenció de que totas quantas accions deixessin de satisfèr dit pago en lo terme expressat quedarán a favor de la So-cietat, disminuint lo número de las semesas, y s' entendrá que sos respectius duenyos renuncian a tot dret sobre la totalitat de la acció ó accions que en tal omisió incurreixen, conforme a lo previngut en l' article 7té. dels Estatuts.

Lo que, pera coneixement y govern dels se-nyors Accionistas, se publica lo present anunci. Reus 24 de Novembre de 1902.—Per A. de la J. D., lo secretari, Francisco Benavent.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Oset núm. 1, pis primer,
cantonada al de la Presó.—REUS

Ab lo massatge manual y vibratori s' obte-nen rápidas y opréndents curacions en las enfermetats següents:
Articulars.—Esguinzes, Torce-luras, Lum-bago (luminat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.
Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escritents, etc.
Generals.—Anemias, Clorosis, Asma essen-cial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

B. SANTOS Y FILL

Ofereix sa cooperació activa y formal als colerans, no residents a Madrid qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.
Alcalá, 110, 2n. eta.—MADRID.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO FORTUNY

Companya cómic dramática dirigida per lo primer actor
Don Jaume Rivelles
y en la que figura la eminent primera atrin del teatre Español de Madrid
D. Amparo Guillén de Rivelles
y 'l notable primer actor cómic
Don Salvador Solé
GRANS FUNCIONS PERA AVUY
Tarde

La comedia en tres actes y un prolech "La dicha ajena, y 'l juguet cómic "Miguelito el asistente."

Tarde a las 3.

Nit

La tragedia en tres actes "Mar y Cielo, y lo juguet cómic "Miguelito el asistente, y 'l aplaudit sairete en un acte "Ciencias exac-tas."

Preus diaris

Palcos plateas sense entrada, despatx 10 pessetas, contaduria 11.—Palcos primer pis sense entrada 8 d. y 9 c.—Palcos segon pis sense entrada 3'50 d. y 4 c.—Silló de platea ab entrada 1'75 d. y 2 c.—Butaca de primer pis ab entrada 1'50 d. 1'75 c.—Lluneta de se-gon pis ab entrada 1'25 d. y 1'50 c.—Entra-da a localitat 75 céntims.—Entrada al paradis 50 idem.

L' impost del timbre a carrech del públic.
Nit a las 8.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS
NOU HORARI
LÍNEA DELS DIRECTES
 De Reus a Barcelona

Surtida	Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
Expres	7'05 " " 9'14 "
Mixto	8'41 " " 1'03 trde
Merc.	12'07 " " 8'02 nit.
Correu	2'14 trde. " 5'24 trde
Mixto	7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
Mixto	6'01 " " 11'30 matí
Correu	9'47 " " 1'05 trde
Oms.	12'35 " " 5'32 "
Mixto	2'26 trde. " 7'11 "
Expres	7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida	Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
Mixto	7'57 " " 6'36 matí
Expres	9'44 " " 3'01 "
Merc.	3'36 trde. " 11'54 nit.
	5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida	Expres 1'50 matí; arribada 6'59 matí
Correu	7' " " 2'06 trde
Mixto	10'05 nit " 8'11 matí
Merc.	0'38 matí " 11'27 "
	6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT
 De Reus a Lleyda

Surtida	Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
Mixto	6'05 trde. " 9'57 nit
Merc.	1'45 " " 8' " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí
Correu	4'05 trde. " 7'09 trde.
Merc.	" " 1'30 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí
	9'44 " " 10'18 "
Merc.	2'30 trde. " 3'05 trde.
Correu	7'17 " " 7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí
Merc.	12'22 trde. " 1' " trde.
Mixto	5'08 " " 5'46 "
	8' " " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMIC
 DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Surtidas de Reus: al matí 4'10—10—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Surtidas de Salou: al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
 DE
D. ANTON BARDOY
 HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 1
 CASTELLÓ DE LA PLANA

MILAGROSOS CONFITS
 ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebrats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han convenyat y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extranyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las peripulosissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que los CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y el Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, seguir del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confts anti-venéerós, pera als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dilluns, dimecres y divendres a las 12.

DESCUBRIMENT IMPORTANTÍSSIM

L' eminent Dr. A. Charles Lambert de Paris, després de profund estudi sobre las enfermetats venéreas y sifilíticas, ha trobat lo modo de curarlas radicalment no sols sens fer l'us del "Mercuri", sino cuan també aquellas enfermetats contretas per l'us d'ell. Lo tractament es sencillissim y las fórmulas son purament vegetals, donchs sa composició no es altre que her'es, medicinals de la India y las presenta en la forma següent: Las Pildoras Charles Lambert curan purgacions, estrenyiment de l'urina, flux blanc de la dona y gota militar. La Injecció Charles Lambert te d'úsas al mateix temps que las pildoras perquè la curació sigui més radical y més prompte.

L' Elixir Ch. Lambert es un gran medicament y efficacissim pera la completa destrucció de tot bacilo sifilítich y limpia ab son ús la sang impura deixant-la en son estat normal lliure de tot virus y donat salut y immunitat pera que se reproduexi tant terrible enfermetat, ay de pendrer com a complement del tractament una vegada que la purgació etc. hagi desaparegut.

Preu de las pildoras ptas. 4'50.—La injecció 3'80 y l' Elixir 3'80.

De venta en totas las bonas farmacias; a Reus Anton Serra, Farmaceutich.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella
 SERVEYS DEL MES DE JENER DE 1903

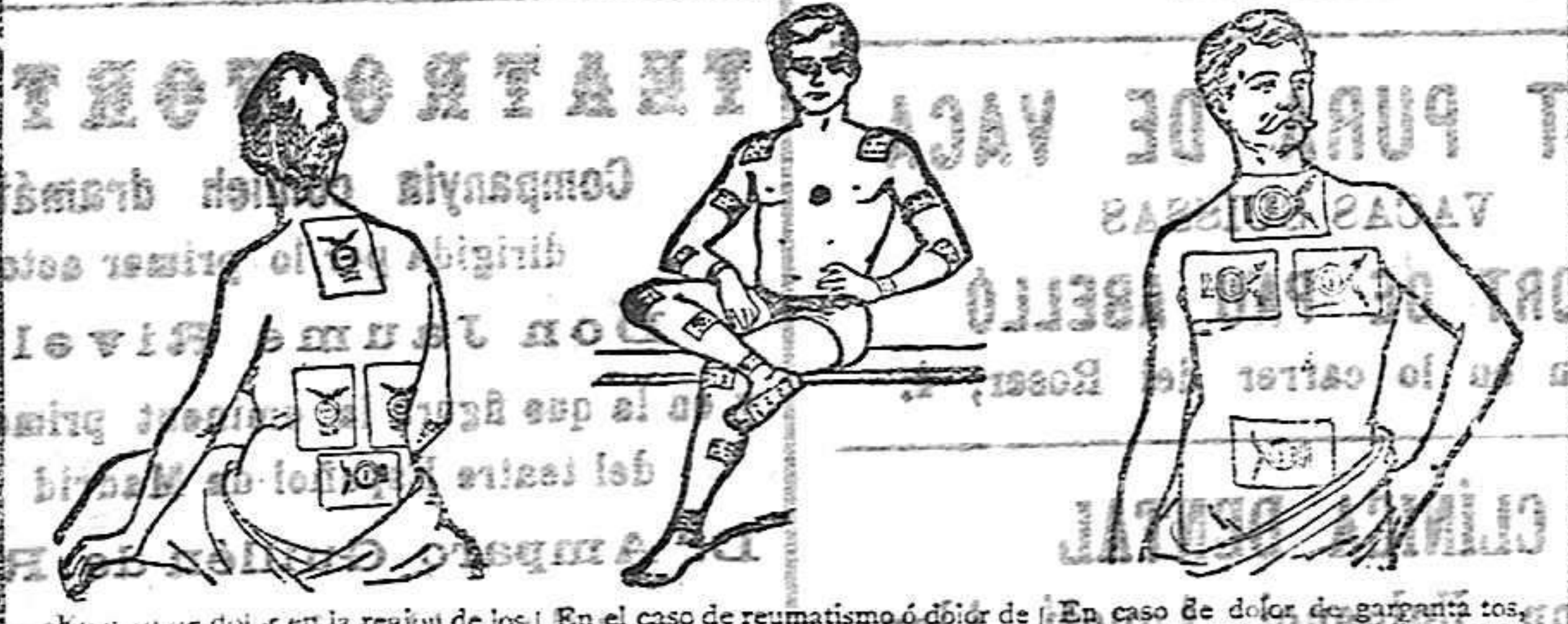
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
 Sortirá de Barcelona lo 21 de Jener directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

Fundada en 1847.

EMPLASTOS POROSOS DE
Alcock

Son estos un remedio universal contra dolores de riñones (los cuales son tan frecuentes en las mujeres). Ellos producen un alivio instantáneo. Se aplica el emplastro donde se sienta el dolor.

DIRECCIONES PARA EL USO.

REUMATISMO, RESFRIADO, TOSES,
PÉCHO DÉBIL, ESPALDA DÉBIL,
LUMBAGO, ISQUIÁTICA, etc.

Los emplastos Alcock son superiores a todos los otros emplastos. Han sido empleados desde el año de 1857.

Emplastos Alcock para cañiços.

Estos los alivia inmediatamente, impidiendo la presión y curan dentro de breve tiempo, extrayendo los cañiços e impetum.

Las Pildoras Brandreth.

En caso de dolor de garganta, tos, bronquitis, pulmones inflamados y para aliviar la inflamación de la garganta, aplíquese cinco y se curará.

ESPAÑA
 Consignataris a Barcelona, Ripol y Companya, Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdí.—No s' coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d' aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas denhen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas denhen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d' una manera clara, terminaut, llaminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l' Elixir Verdí es un tónich anaféptic: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuus, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rasses siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas, que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d' aquest precios elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L' Elixir Verdí se troba de venta en totas las farmacias a dos pessetas frasco.

TALLER DE CAMISERIA
 DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateris, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras, pera camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, targeters, moneders, boquillas y elástichs. Agallas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR
 DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos, y detalls arquitectórichs y esculptórichs pera iglesias, etc.

Imatges de fusta y cartó-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUÏTS